

విద్యశంకరం

వెళ్ళి చేసుకోకుండా ఉంటే... ఇన్ని కష్టాలు రాకపోను అనుకున్నాడు శంకరం. తాను మొదట్నుంచి మొత్తం టూనే ఉన్నాడు, ఇప్పట్లో తనకి పెళ్ళి చెయ్యవద్దని. కానీ... అమ్మో, నాన్నా విన్నారా?... నాయనమ్మకి నీ పెళ్ళి చూడాలని ఉంది కాబట్టి, చేసుకోని తీరాలి అన్నాడు.

సరే... పెళ్ళి నాయనమ్మ మాళ్లంకోసం చేస్తున్నారు, బాగానే ఉంది. చెన్నూ... చెన్నూ... ఆ మేనరికమే చెయ్యాలి?... నాలుగురాళ్ళు ఉన్నవాళ్ళో, పదిరాళ్ళు కట్టుంగానయినా ఇచ్చేవాళ్ళో చెయ్యాలిరామా! పిల్ల పుట్టకముందే పసుపు - కుంకం పుచ్చుకున్నాం, మాట తప్పడానికి వీలేదు అని గంపెను పిల్లలతో సతమత మవుతున్న ఆ మేనమామ కూతుర్నే చేశారు.

పెళ్ళి చేస్తున్నారు, బాగానే ఉంది. పెళ్ళికి ఆపులేదుకూ చెయ్యడం?... ఉన్నదాంట్లోనే చేసేస్తే సరిపోదా?... అలా వీలేదు అన్నాడు. వంటలూ, సదుపాయాలూ బాగుండకపోతే... బంధువులు బ్రతికి ఉన్నంతకాలం దెప్పి పొడుస్తారట! బ్రహ్మాండంగా ఐదు రోజులు వరసగా వినాహ మహాత్మ్యం జరిపించారు!

పెళ్ళి చూడకుండా ఛిస్తున్నా... ఛిస్తున్నా అన్న నాయనమ్మడు కక్కలాగే ఉంది! కానీ, నాలుగు కాలాల బతికి నలుగురి ఆపులూ తీర్చి, నలుగురి పోషిస్తాడు అన్న తండ్రి హఠాత్తుగా తనవు చాలించాడు. పరిస్థితులు విషమించాయి. శంకరం బియ్యం పూరి చేయకుండానే... ఉద్యోగా స్వేచ్ఛలో మునిగిపోయాడు.

ఇంతకీ, పెళ్ళివల్ల జరిగిన నష్టాలు ఏమిటంటే— ముఖ్యంగా ఆపులు. అటుపైన— మరీ ముగ్గురి పోషించాల్సిరావడం... శంకరం, శంకరం తల్లీ, నాయనమ్మ కాకుండా, భార్య, ఇద్దరు పిల్లలు ఎక్కడా అయ్యారు. పిల్లలతో వచ్చిన చిక్కెనుంటే, వాళ్ళకి ఘడియఘడియకూ డాక్టరు కావాలి! మందులు కావాలి!! వీళ్ళతో సమానమయిన మనిషి... నాయనమ్మ! ఈవిడ చావనూ చావదు! బతకనూ బతకదు! ఇదీ తన కథ!! పోనీ, ఉద్యోగం అన్నాఉంటే ఎలాగో అలాగ సంసారాన్ని ఈడ్చేయవచ్చు. కానీ, అదీ లేదు.

భారంగా మెట్టు ఎక్కి పలకు వెళ్ళాడు. గంటల తరబడి ఆ తనికోసరం కూచున్నాడు—

ఆయన తాపిగా వచ్చాడు. నిదానంగా అడిగాడు— “ఎంతవరకూ చదువుకున్నావ్?” అని.

“బియ్యేవరకూ...” అంటూ సమాధానం ఇచ్చాడు శంకరం. గుండె బిక్కు... బిక్కు మంటోంది. చెయ్యిమంది దేవుళ్ళకు మొక్కుకున్నాడు ఖాళీలులేవు అనకుండా చూడమని.

“బియ్యే ప్యాసయ్యావా?”— అదోలా చూశాడతను.

“లేదండీ!... కానీ, హిందీ, ఇంగ్లీషు, బెంగాలీ... మాకు భాషలూ బాగా వచ్చు సండీ!”— బ్రతిమాలుకున్నట్టుగా అన్నాడు శంకరం.

పిల్ల సుబ్బారావునాస్తి

అతను చలించాడు.

“ఎన్ని భాషలు వచ్చినా, ఎన్ని డిగ్రీలున్నా... ఈ రోజుల్లో ఉద్యోగా లెక్కడి వచ్చా?”... ఇంతకి... నువ్వెలాటి ఉద్యోగం చెయ్యగలవు?” అని అడిగాడతను.

“ఏ ఉద్యోగం అయినా చేస్తానండీ...!” అన్నాడు శంకరం.

“సరే — ఖాళీలు ఉన్నప్పుడు చూస్తానే...!”

“అలా అనకండి!... పిల్లలు గల వాణ్ణి...” అన్నాడు శంకరం దినంగా, నిరాశగా!

“అరె...! అప్పుడే నీకు పిల్లలా?” అని, ఆశ్చర్యంగా అడిగాడతను.

“ఔనండీ...” అన్నాడు సిగ్గుతో కుంగి పోయి శంకరం.

“ఎంత మండేమిటి?”

“ఇద్దరే లెండి...!” అన్నాడు శంకరం.

“ఏమయినా, నువ్వు నమ్మ వదిలేలా లేవు!” అంటూ, సిగరెట్టు ముట్టించాడతను.

“ఏదో బియ్యేవరకూ చదివినవాణ్ణి!... పిల్లలు గలవాణ్ణి! ఏదో ఒక ఉద్యోగం యిప్పిస్తే... మీ పేలుమర్చిపోను!” అన్నాడు శంకరం.

“అది నిజమేనయ్యో, అసలు ఉద్యోగం అంటూ ఖాళీఉంటే అలాగే చెబుదు— కానీ, ప్రస్తుతం నీకోసం ఓ ఉద్యోగం కల్పించాలి... అంటేనా...”

“శ్రమ అనుకోకుండా...” ఆశగా చూశాడు శంకరం.

“ఇంతకీ నీకెంత జీతం కావాలి?...” అడిగాడతను.

“నేనడిగినంత జీతం మీరిస్తారా?... అది మీరే నిర్ణయించాలి” అన్నాడు, రవ్వంత ఆనందంతో.

“అమా... అదికాదు నీఉద్దేశ్యం ఏమిటో తెలసుకుందాం అనీ— అయినా చెప్పడానికేముంది? చెప్ప—” అన్నాడాయన.

“ఏమండండీ! నేనూ, నావాళ్ళూ రెండు పూటలూ యింతింజి అయినా తొలగంటే వందాయాల్లే రూపాయలయినా ఉండాలండీ...! గత్యంతరం లేదు కాబట్టి— ముప్పయి రూపాయలు యిస్తానన్నా ఉద్యోగం చెయ్యడానికి సిద్ధంగా ఉన్నా!” అన్నాడు శంకరం, ఆమాయకంగా.

“ఐతే, నీకు ముప్పయి రూపాయలమీద ఉద్యోగం వేయిస్తాను” అన్నాడతను శంకరం కళ్ళిల్లాకి చూస్తూ.

“ముప్పయ్యో?...” ముఖం మాడి పోయింది. దినంగా చూశాడు శంకరం!

“ఒక్క ముప్పయికాదు! మాకు ముప్పయిలు... తొంబై రూపాయలమీద ఉద్యోగం వేయిస్తాను...” అన్నాడతను. శంకరం ముఖం గంపంత అయింది.

“ఐతే, ఒక్క విషయం” అన్నాడతను ఏమిటన్నట్టుగా చూశాడు శంకరం.

“రహస్యం...” అన్నాడు అతను.

“చెప్పండి...” అన్నాడు శంకరం.

“ఐతే, విను— నీకు బెంగాలీ, ఇంగ్లీషు బాగా వచ్చునన్నావు కగూ...”

“హిందీ కూడా వచ్చునండీ” అన్నాడు శంకరం.

“ఏం లేదు. నేను కొన్ని బెంగాలీ పుస్తకాలూ, ఇంగ్లీషు పుస్తకాలూ యిస్తాను. వాటిని జాగ్రత్తగా అనువాదం చెయ్యాలి” అన్నాడతను.

“తెలుగులా కా?”

“ఔను— ఒక్క విషయం. ఆ అనువాదం పుస్తకాలన్నింటికీ... నా పేరే ఉంటుంది.”

“మీ పేరా అండీ?” అని అడిగాడు కొద్ది ఆశ్చర్యంగానే.

“ఔను, నా పేరుకానీ, మరొకరి పేరు కానీ... అవన్నీ నీకు అనవసరం. నీకు ఇచ్చిన బెంగాలీ, ఇంగ్లీషు పుస్తకాలన్నీ అనువాదంచేసి యివ్వడం వరుకే నీ పని. ఆ

(43-వ పేజీ చూడండి)

★ పిచ్చి శంకరం ★

(34-వ పేజీ తరువాయి)

శర్యాత ఆ పుస్తకాలతో నీ కెటువంటి సంబంధమూ లేదు. తెలిసిందా? అన్నాడతను సీరియస్ గానే!

శంకరం తనం నిరుత్తరంగా నువ్వొని, 'సరే సండీ!' అన్నాడు.

"ముఖ్యమయన విషయం-ఈ రహస్యం ఎవరికీ తెలియవ్వకు."

"సరే సండీ."

"నీ పేరు?"

"శంకరం."

"ఇదో-శంకరం! నీకు చాలాగట్టిగా చెబుతున్నాను. ఈ అనువాదాలు నువ్వు చేస్తున్నట్టుగా-నీకూ, నాకూ తెప్పితే మరెవ్వరికీ తెలియవ్వకు. అలా తెలిసినందువల్ల వాకేమాత్రం నష్టంలేదు. నీకే" అన్నా ధాయన అధికార స్వరంలో.

"నే నెవరికీ చెప్పనండీ," అన్నాడు శంకరం.

"ఉండని నైవరయినా, ఏం ఉద్యోగం చేస్తున్నావని అడిగితే, నా దగ్గర నెక్రటర్లని చెప్పి. తెలిసిందా" అన్నాడతను.

తర్వాత-ఇదో, ఈ పదిహేను రూపాయలూ తీసుకువెళ్ళు...పాలడబ్బా అంటున్నావుగా," అంటూ మాడు విదు కొయితాలు అందించాడతను. అంత ముఖం చేసుకొని, మెట్టుదిగాడు శంకరం.

అతనికే ప్రచురణకర్త. తెలుగు నవలలూ, కథలూ అవీ ప్రచురిస్తూ ఉంటాడు. వ్యాపారం కిటుకులూ అవీ తెలిసిన గడుసరి. పట్టణే సంతోషంతో సిగరెట్టు ముట్టించాడతను.

* * *

కొద్దిరోజుల్లోనే ఎన్నో బెంగాలీ, ఇంగ్లీషు అనువాదాలు బయటకు వచ్చాయి. ఆ అనువాదాలు ఎంతో బాగున్నాయి. కానీ, అవి శంకరం అనువాదాలని ఎవరికీ తెలీదు. అంతా ప్రచురణకర్తనే మెచ్చుతున్నారు. అదియూ అతని అనువాదమే అనుకుంటున్నారు.

మరికొన్ని అనువాదాలు 'అతని' కుతురు పేర వెలువడాయి. బాగా ఆముద్దు పోయాయి. శంకరం ఒక విధంగా రవ్యంత బాధపడ్డాడు. తానూ ఒకప్పుడు రచయితే. తననీ అందరూ మెచ్చుకుంటారని ఆనకున్నవాడే. కానీ-అతనికి బానిస ఆయాధ్యుడు. ఐతే, తన వెళ్ళాం పిల్లల కొంతవరకూ నుఖపడుతున్నారని సంతోషించేవాడు శంకరం.

* * *

కొద్దిరోజుల తర్వాత-శంకరం ఆరోగ్యం చెడిపోయింది! పదిరోజుల్నుంచీ మంచం మీదనే ఉన్నాడు.

అతనే శంకరం యింటికి వచ్చేడు.

"ఇంకా నీ జబ్బు నయంకాలేదా?" అని అడిగాడు.

"లేదండీ!" అన్నాడు శంకరం.

"ఇంకా ఎన్నాళ్ళయ్యా... ఈ రోగం?" అని అడిగాడతను.

"నురోవారం మంచంమీద ఉండాలని డాక్టర్ అన్నాడండీ!" అన్నాడు శంకరం.

"ఎలాగయ్యా!... జీతం మాత్రం కరెక్టుగా పుచ్చేసుకుంటావు. ఈ నెల సగం జీతమే యిస్తాను. మీలాటి వాళ్ళకి ఉద్యోగాలే యివ్వకూడదు" అంటూ, కూకలేశాడు అతను.

శంకరంకి మందిపోయింది—

"ఏమిటండీ... మీరు వెలగబెడుతున్నారే... మీకు వందలకు వందలూ లాభాలు వస్తూంటే, తొంభై రూపాయలే కదా... యిస్తున్నారు. మీకు వచ్చిన వందలూ... నాకు మీరిచ్చిన తొంభైలూ లెఖ్కు పెట్టండి... వెయ్యోవంతయినా ఉందా? మీకు ఒక్క రూపాయలేకాదు. పేరకూడా వస్తోంది! పైగా, రోగంతో ఛస్తుంటే... సగంజీతం యిస్తారా?" అని నూటిగా అడిగాడు శంకరం.

"అదికాదు—"

"ఏదికాదండీ!... ఉన్నప్పటికీ ఆసలు విషయం బయటపెడితే... మీగలే మవుతుంది?..."—కొంపం పట్టలేక పోయాడు శంకరం.

"శంకరం! శాంతించవయ్యా...! ఏమిటాకోసం?... పదిరోజులు అయింది కదా, ఇంకా జ్వరం తగ్గలేదా... అని డాక్టర్ మీద వెయ్యోల్లిన కేకలు నీమీద

వేశాను. అంటే-అమ్మా! కొంచెం బాగ్గుతగా చూసుకో...! ఇదో, ఈ నెల జీతం మీ ఆయన వట్టి దుడుకుమనిషి... నీ వెళ్ళి మా ఇంటి డాక్టర్ ని పంపిస్తాను. ఎంతో... బియ్యన్నూ; మంచినీవాడు. బిలుకూడా తర్వాత తాపీగా చేస్తాడు. అతన్ని పంపిస్తాను. వస్తానమ్మా!" అంటూ, ఎంతో అభిమానంగా, ఎంతో తియ్యగా చెప్పి, తొంభై రూపాయలూ ఇచ్చి బయటకు వచ్చాడు అతను.

వీడు ఎలాఅయినా పీకలమీద కత్తే అనుకున్నాడు.—జీతాలిచ్చి, అనువాదాలు చేయిస్తాడని కొందరు అనుకుంటూనే ఉన్నారు. "ఈ విషయం 'శంకరమే' బయటపెట్టి ఉండాలి!" అనుకున్నాడు అతను. కానీ, శంకరం ఆ విషయం యింతవరకూ ఎవ్వరితోనూ ఆసనేలేదు.

అతను ఏదో ఎత్తువేశాడు. నిశ్చింతగా వచ్చేకాడు.

అతను పంపిన డాక్టర్ వచ్చి, శంకరానికి ఇంజక్షన్ ఒకటి యిచ్చి... "పర్యా లేదమ్మా! తగిపోతుంది!" అని, ఓ విషపు నవ్వు నవ్వేశాడు.

కొద్దిరోజులు మంచంమీదనే ఉన్నాడు శంకరం.

శంకరం పిచ్చివాడు! అతనికేమీ తెలీదు. బుర్ర పూరిగా చెడిపోయింది! చాలా తక్కువ కాలంలోనే... వీధి ఎక్కిపోయాడు!

వెళ్ళాం, పిల్లలూ... అందర్నీ మఠించిపోయాడు! గతం ఏమాత్రం గుర్తులేదు...

అతను ఉన్నాడు; శంకరం ఉన్నాడు. శంకరం అనువాదాలూ ఉన్నాయి. కానీ అవి శంకరం అనువాదాలని ఎవరికీ తెలీదు. శంకరం పిచ్చివాడవడానికి కారణం 'అతనే' అని ఎవరికీ తెలీదు. అతని పేర ఉన్న అనువాదాలు 'పిచ్చిశంకరం'వి అంటే... ఎవరూ నమ్మరు! సరికదా... నవ్వుతారు. ★

రవి టాయ్లెట్స్ అందముకు, వర్చస్సుకు రవి గ్లిసెరిన్ సోప్:—అన్ని కాలముల్లో, ముఖ్యంగా వేసవికాలముల్లో వాడదగినది. శరీరమును మృదువుగను, కొంతిగను ఉంచును. రవి వెజిటబుల్ హేరాయల్:— శిరోజములను విస్తారంగా పెంపొందించును. దానితక్కుని సున్నితమైన నువానను అందరికీ ఆనందము కలుగజేయును. రవి సోప్:—ముఖవర్చస్సును కాపాడి, తిలసమును పెంపొందించును. సోర్ ఏజెంట్లు:— ది న్యూస్టార్ & కంపెని, 10, వైద్యశాఖ మొదలికెడి, తంజియార్ కేట, మద్రాసు-21.